

Revtepeno
Poprijeta Devica Marija

III letni ticsaj, 7 st.

1907. Julius.

Zmozsna
Gospa Vogrszka

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

REDI GA

Klekl Jozsef, Plebános Pri Szv. Szebestjáni.

Vszebina.

Klekl Jozsef: Salve Regina	193
M: Marija je zmájala	196
Po „Cvetji“ (sjm.): Marijinoga zsvljenja konec . . .	198
Klekl József; Na znanje!	203
Sz es: Kaj je szociáldemokrácia	204
Vu nevarnoszti	209
Klekl Jozsef: Remuzat Ana Magdelena	212
Szlepec Ivan: Zsvljenje i vesenje nasega Goszpodna Jezusa Krisztusa.	214
Drobizs. — Glászi	222

Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve koroni posle na ime: Klekl Jozsef plebanos pri szv. Szebestjani, posta Battyánd, (Vasm.)

Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi plácsati, kak vszako leto tak i letosz lehko po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo meli naednok plácsajo!

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.

Preminocse leto je osztalo nanjega 400 koron. Zdaj zse mámo 800 koron.

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZECSÉN LISZT.

— RÉDI GA : —

KLEKL JOZSEF
PLEBÁNOS

PRI SZV. SZEBESTJÁNI (P. BATTYÁND, VASMEGYE.)

Prihaja vszaki meszec 8-ga. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Salve Regina.

Mati miloszi je Marija ob 2), ár goripoisce gres-
 nika. Gori je poisce, naj ne prejdejo. Kak tiszta
 zsenzka, od stere v evangeliumi lubleni Jezus
 gucsi, ka je za szvoj gros zgübleni szveco
 vuzsgálá, celo hizso zmela, vszaki kot gorvdárila, naj ga

szamo najde, tak Bl. Devica Marija tüdi vsze vesini, naj vu razlicsnih sztánah zsvocse blodnike k Jezusovomi preszmeknjenomi Szrci nazáj pripela.

Vsze vesini tá dobra mati, sz vszakov mogoesov prilikov zsvé, naj szamo na pravo pot szpravi gresnike, ar od vszeh lüdih bole zná ceniti vrednoszt nemrtelne düse eslovecse.

Goripoiscse gresnike sz szvojjim od Szina lubeznivoga doblenim dárom sz milosesov bozsov, stero njim ponüja pri predgi, pri szpovedi, po zglédi dobrih, po nemirih hüdobnih lüdih.

Keliko sze jih je povrnolo, ka szo szamo eden pogled vrgli na njéno podobo i taki sze njim je szrce na pokoro pobüdilo.

Kelikim je predga njo dicsécsa pokornih szuz vretino z ocsih odprla. Vnogi szo vu szneh dobili opominanje na pobolsanje zsitka po njej. Keliko jih veszelo pripovedáva, ka szo po lepo szprepevanoj Marijanszkoj peszmi na pravo pot zavdarili.

Vnoge je zacsétek angelszkoga pozdravljenja „zdrava bodi Marija“ na pokoro obüdo.

Oh jezero i jezero prilik gorpoiscse tá dobra mati, naj po njih zablodjene ovce z skramplov hüdih dühov resi i zvelicsa.

Je szveti skapulér morebit ne zeto dani? Ali po szvetom csiszli sze morebit ne deli v náj prvesoj vrszli miloscsa za povrnenje gresnikov? Je ne na celi meszec oktober naprej pizsana molitev szv. rozsnogavenca za miloscso povrnenja?

Po teh szv. recsah szo sze zse milijoni povrnoli i resili vekivecsnoga szkvarjenja. Zato popeva od njé zavüпно i veszelo szv. maticerkev: „Vsze krivovere szí jedina prepjavila z celoga szveta.“ Szto i no szto krivi ver je bilo na szveti i dnesz den jim niti imena zse vecs ne vemo, ár je Marija te blodne düse goripoiszkala i njim miloscso práve vere podelila. I té dokaz je mocsna nasa tolazsba, ka zdaj escse sztojécse krive vere sze tüdi poterejo i ti neszrecsniki, ki jo dozday ne poznajo i bláznijo, po mali vszi prido pod njéni varen materin plásés, kde bodo szlavili tiszto dobro mater, stero szo njihovi prededovje zatajili.

Vido szem zse vnoge matere britko jokati, zsalosztne njihove zdiháje szem sz vesűtjom vnogokrát poszlűsao, kda szo sze tozsile nad zgűblienov decov, stera krivo zsvivé, ali ni edna nemore tak veliko zselenje meti za povrnenje tih blodnih, kak ta nebeszka mati, ár ona jedina nasz ráj má, kak vsze matere celoga szveta. „*Csi sze je glih odicsila, právi Damj. szv. Peter, ne sze je z nász szpozábila, da dobro zná, v kaksem zsarécsem ognji szmo, i kelikokrát szpadnejo tú zdolaj nevredni szlugi.*“

Kak sze je na kanaánszkoj szvádbi szmilűvala nad v potrebsini bodocsimi goszti v szveckom dugovánji, tak i jezero bole sze szmilűje v nébi nad nasimi dűsevnimi potrebsinami i milo pa lepo proszi od Szina, naj napuni meszto grehov nasa szrca sz csisztoctsov, poniznosztjov, kak je napuno vedre sz vinom na meszto vode.

Gori nasz iscse tá dobra mati, kak je Szineka iszkala na poti v Jeruzalem i sz milim maternim glászom nasz opomina, kak njega „szinek zakaj szí vesino to?“

Zakaj szí vesino to? Zakaj szí zgűbo neduzsnoszt? Zakaj ne zsvivés csiszto mladenka? Kde je tvoja treznoszt? Zakaj szí prelomo zákonszko priszego pred oltárom, pred Jezusom vcsinjeno? Zakaj zsális sztatarise? Zakaj sze ogibles cérkvi? Kde szí vzeo vrednoszt i skér tvojo? Zakaj szí to vesino, te pita, neszrecsen gresnik, po teh vrszlicah tá dobra mati tűdi. I ti, poszim te lepo, nikaj ne pravi na to, kak sz zsalosztnim szrcem i sz mocsnim nakanenjom té krátke recsi. „*Nikdár vecs ne vcsinim, Mati miloszti.*“

Klekl Jozsef.

(Dale.)

Marija je zmagala.

Vu La Laterne imenüvanom francozkom brezvernom liszti sze je nistero leto eto dalo csteti : „Ki csüdo scsé viditi, v csetrek i v nedelo vecsér med 7 i 8. vürov naj pohodi zmagovalne Deve Marije imenüvano cerkev“.

Sz temi recsmi sze je te pariski liszt z majnikove pobožnoszti norca rédo i je szvoje cstevence napelávae, naj sze ido vu cerkev szmehat i norcsarit sz pobožnoszti.

Eden sztari goszpod, ki je té liszt drzsao zse duga leta, je na to oznanüvanje radoveden graťao i poisztini je to l. 1879. meszeca majusa v to imenüvano cerkev, kde szo sze rávno smarnice vrsili i dühovnik szo od Marije, kakti od vüpanja gresnikov govorili.

I ta dobra mati je toga nevernoga sztarca tüdi obládala. Po predgi sze naime on vu segestijo popascsi i dühovnika etak nagovori : „Oni ednoga brezvernoga sztarca vidijo pred szebov, moje novine „La Laterne“ szo té dni razglászile, ka sze vtój cerkvi csüde godijo ; mené je radovednoszt szem pripelala i potom, ka szem poszlühno njihovo predgo od zvelicsanja i dühovnoga mira, me je zmagajocsa dobra mati tüdi obládala, szpoved bi rad pri njih opravo.“

Po oprávljenoj szpovedi szpokornik etak veli dühovniki : „Tak veliko radoszt csütím vu szrci, ka morem Mariji niksi dár ponüditi, naj mi povejo, káksega bi dao ? Jaz szem bogat i pripraven szem od njih odebráni dár iz zahválnoszti Njoj na csaszt prikázati, stera me je iz tak nevernoga sztána resila.

„Szamo to zsele od njih Blázsená Devica Marija, naj rednika „La Laterne“ novín szem pripelajo, ár szo po tej novínaj prisli na to romarszko meszto.“ „To sze mi vendar ne poszrecsi, odgovori sztarec, ali to vcsinim, ka

tih hūdobnih novin vecs ne bom csteo i razvėzsem vszo znánje zsnjihovim ravnitelom.

Ali toga sztarca je li nikaj vleklo, naj toga rednika gorpoiscse. I kda vu rednisko pizarno sztopi i rednika pozdrávi, té sze razveszeli i právi : „prav ka szo prisli, rávno zdaj pisem novine denésnjega dneva, morebit oni tūdi kaj znájo“. Odgovor je bio : „Nájvéksa novina je to, ka sze je vseraj v zmagoválné Dev. Marije cerkvi zgo-dilo, kak szo oni v novinah naprej naznanili. „No dobro je, naj mi dopovejo to csūdo, ka je pá popom pod nosz zbrisemo.“ Csūda je tū, odgovori sztarec, nego to zselem naj oni szami prido i té csūde vidijo. Vnedelo vecsér tū sztánem sz koczijami i jih sz szebov vzemem.

Rednik sze je odpovedávao, ali szledkar je li privolo i sze je odpelao sztem sztárim goszpodom v Marijino cerkev. V cerkvi sze njemi je vsze dopadnolo. „Vsze je lepo i kraszno tū, tūdi lepo igrajo, cerkev je tūdi lepa, ali kde szo csūde“ pita sztarca. Naj escse pár minut pocsákajo, odgovori té. Med tém sze predga zacsne. „No escse je rávno to trbelo. Lehko nocs goszpod. Jaz to nescsem poszlühnoti. Morebit sze szledkar nazájpovrném“. Naj ne odhájajo zdaj, právi sztarec, naj tū osztánejo, csūde sze med predgov godijo.“ Tam je oszteo i prve recsi predge je razmisleno poszlühsao, ali pomali je vszidár pazivlesi posztao. Dobro je prerazmo i po dokoncsanji je on tūdi szuzé tocsó, szuzé pokore i za edna vuro je on zse tūdi pri nogáh szpovednika klécsao i po szpovedi vecs ne nevernoga, nego glaszovitnoga kato-licsanszkoga „La Univers“ lizta je gratao pizatel.

M.

Marijinoga zsvilenja konec.

Zse mirajocs na krizsi je szkrbo Jezus za szvojo lübleno mater Marijo; zrocso jo je deviskomi apostoli Janosi rekocs: „Szin, glej, tvoja mati.“ Od tisztoaga csasza je szkrbo János za Marijo z decsinszkov lübeznosztjov.

Gda je leta 44. nasztanolo pregánjanje krscsenikov i gda szo razisli apostoli z Jeruzsalema po sirokome szveti, je vzeo János szveto Devico szeboj v Efezus, tam je vladao cerkev kak püspek.

Doszta let je minolo, kak je mro Jezus, zse sze je zdignola cerkev na razvalinah sinagoge; zse sze je evangelium dalecs glászo; zse je bio zapecsatano sz krvjov manternikov; zdaj sze je zacsnolo tozsiti Mariji na zemli; hrepenecsa po bozsem szini je zselela mrejtí. Pravila je Janosi, naj jo pela v Jeruzselem; ár nebeszki angeo njej je prineszo szporocsilo, da szo pretekli dnevi njenoga zsvilenja, ka sze szpuni njena szresna zsela, prebivati pri njem, pri sterom je bilo njeno szrcé celo zsvilenje. Janosi je njena zsela zapoved; vcsaszi sztopi zsnjov na bárko in prideta v Jeruzsálem. Szvéta Devica ide na Sijonszko goro v tiszto hizso, stera je bila poszvecsena po prihodi szv. Dúha. János szporocsi Petri i Jakobi i drügim vucsenikom nazocsim v Jeruzsalemi, ka je prisla Marija mati Goszpodova, mirat med njimi. Drügi apos-

tolje razskropleni po szvejtí, szo zvedeli po szv. Dúhi da sze blizsa szmrt Marijina in po csúdi vszemogocsnoga Boga szo bili na ednok zbrani v Jeruzsálemi.

Ona pa, lepa kak zhájajocse szonce jih je szprejela, po sztároj lúbezni je tolazsila i njim oblúbila ka de sze njih szpominála pri Jezusi.

Naj pridenem scse recsih iz govora szv. Jánosa Damascána :

„Nazocsi szo bili Jezusovi delavci apostolje, da bi po duzsnozti podpérali njegovo mater i prijeli od nje bla-

goszlov kak náj dragso erbijo: nazocsi szo bili njúvi pomagácsje i naszledniki, naj bi sze túdi vdelezsili blagoszlova za dugse delo; nazocsi je bila cela trúma kresenikov Jeruzsalemzki. Vszi okoli sztojecsi szvetniki szo jo proszili: Oh, osztani pri nász ti nasa edina tolázszba na zemli; ne zapúszti nász szivot; ti mati cslovecsega odresenika; ti szí nas pokoj pri deli, ti nam hladis britki znoj sz csela, csi scses osztati, to je tvoja vola i mocs, scses oditi, niscse tó nemre zadrzsavati, csi ides, vzemi nasz szebov, ti szí jedina nasa tolázszba . . . Sztebov zsveti sztebov mrejtí, to je nase zvelicsanje.“

Marija je nje tolazsila i njim govorila recsi mile i

pune lübeznoszti; vszi szo szpoznali da govori Düh bozsi zsnijeni vüsz, angelszki glászi zaszpevejo prijetna disava napuni celo hizso; Marijin obráz sze nebeszko szpremini, nikaj jo zdigávle tak, da bi stela koga prijeti — Král nebeszki je priseo po njo. „Szin v tvoje roke z rocsim szvojo düso,“ --- je pravila. „Tebi, na zemli zrocsim szvoje telo, ohráni moje telo neszpremenjeno ár szi szam prebivao v njem; pelaj me tá, kde szi ti; jesz sze pascsim za tehom, kak szi ti ednok kmeni priseo.“ Vzdigne roke i sese ednok blagoszlovi vsze i zaszpi.

Od szmrti Marijine.

Csaszt in dosztojnoszt Matere Bozse i njena csisz-toszt od vszakoga greha in nagnenja greha sze ne sztrinja z mislenjom, da bi Marija mrla za volo betega, ali sztaroszti, zakaj te nadloge szo naszledek greha, i teh je bila proszta mati Goszpodova; ár je presztála britke bolesine szmrti pod krizsom mirajocsega Szina.

Csi je pa denok mogla mrejtí Marija, kak vszaki cslovek; i csi má vszaka szmrt szvoj zrok, ne moremo praviti za szmrt Marijino niksega drügogazroka, kak tisztoga, steri je naveden vizzokoj peszmi Salamonovoj: Od lübezni omedlivam. Marija je mrla iz hrepenenja po nebeszkoj domovini, mrla je neizreklivoga domotozsja, stero je kipeló iz szresne lübezni do Jezusa.

Ne njoj locsila düse od tela britkoszt bolesine; njena szmrt ne miranje, je le nekak zadremanje; je le prehod na kraj lübezni i hrepenenja; nezmerna lübezen nebeszka je pretrgala zemelszko odivalo. Mrla je vnocsi na 15 dén auguszta, v 48 leti nasega racsuna szlara 68 let. (Evsze bij) Prav lepo je szpiszao vsze to szv. Francisek Szalezijanszki v szojoj knigi. Theotimus, VII. 13, 14.

Marijin szprevod.

Gda sze je locsila nájcsisztejsa düsa szvéte Device od tela, sze je zaszvetilo, tak csi bi na jezere zvezd szijalo. Zadoneli szo nebeszki glászi angelov, stero szo szprévajali preszvéto düso vnebésza; drügi angeli szo szpevali okoli

Marijinoga tela, hvalili i csasztli Boga i devisko Mater z nebeszkimi peszmami.

Ka pa apostolje i drůgi verniki okoli sztojćesi? V szvćtom sztráhi i szrcsnimi zselami szo sze tikali i kűsűvali szvćto telo i szo bili napunjeni blázsene miloscse.

Glűhi szo zacsűli, szlepi szo preglednoli, kruljeli szo ozdnavili.

Zatćm szo prineszle zsene disćse mazalo i dráge disave, da pomazilijo kralico angelov; deviske kotrige povijejo vnájtenkejse tkanine. Tretji dćn polozsijo telo na mrtvaski oder, steri je oblozseni z disávami, pa mrtvo telo dávle milejsi dűh, kak vsze disáve. Pokrili szo Mater bozso z lepim nalicsjem i v zdignoli szo jo apostolje na rame in jo neszli z Szijonszke gore doli szkoz meszto v ograd Getzemani; verniki szo z gorćcsimi baklami v rokah szprevájali szprćvod, szpćvali pszalme. Gda szo prisli v ograd szo kűsűvali szvćto telo scse ednok i mocsili sz pobožsnimi szkuzami i tak polozsili vgrob; grob je pa bio zasztávlen sz cvetlicami. Verniki szo verosztűvali i molili nos i dćn pri grobi i angelszko szpevanje sze je csűlo.

Marijino Vněbovzćtje.

Kak pa, ali de devisko telo Matere bozse oblezsalo vgrobi, vej ga ne premagala szmrt aldűvala ge je le lűbezen. Ali do csrvje glodali telo, steroga je zćo Szin Bozsi na szćbe cslovećse telo? Ali bodo prhnele kotrige, po steri mozgah ne nikdár pihala gresna szapa? Ne, ne, nikdár ne! Pri Mariji je vsze csűdovito, njeno poprijćtje, njena szmrt, kak prehod z zsvljenja. Marijino telo ne osztáne v grobi; nebeszko szpremenjeno sze zdrűzsi hitro z dűsov i sze szvejti kak szuncc.

Goszpod ne csaka do konca dnćvov, telo szvoje Materć pela hitro po szmrti v nebeszko domovino.

O preszvćta Devica to je tvoja nedoszegljiva odlika, da sze tvoja dűsa vcsaszi po izdihnenji zdrűzsi sz telom. Tri dni, i tri noci szo verniki z apostoli verosztűvali i molili med angelszkim szpćvanjom pri grobi Marijinom. Strti dćn je vtihnilo angelszko szpćvanje. Tomázš je zaműdo, priseo je escse na tretji dćn; on je steo szkázati

szvétomi teli zadnjo csaszt i viditi scse ednok i kusnoti szvéto telo, zato szo na strti den odprli grob.

Gda szo odvalali zapecsácseni kamen, ne bilo tela vgrobi, szamo szo najslji prte i pogrinjala, vu steri je bilo telo zavito, nepopiszna prijetna disáva njim je vela iz njih, z toga csüdovitoga prizora szo szklepali apostolje, da Jezus pravi zsivi Bog, steri je pa denok steo rojen biti kak cslovak, ali ne da bi szkrunil devistva Materé, ka Jezus ne steo niháti prhneti szvetoga brezgresnoga tela, liki pocsasztiti ga znébovzétjom pred obesinszkim vsztojenjem.

Apostolje szo bili te taksega mislenja, ka je bilo Marijino telo vnebesza vzéto i po pravici szo to vervali. Zakaj kak je szveto, trohlivoszti nepodvrzseno telo, stero je recs bozsa na szébe vzéla z Marije sztanolo na tretji dén z lasztne moci z groba; tak je mogla Marija vzéta biti z groba, kak je Jezus k njoj doli sztopo, tak je szpodobno, da je ona pozdignjena knjemi vprecsasztno prebivanje nebeszko.

Da zapüsztimo vsze crkvene dokáze, povemo na kratko scse to. V kratkom császi po zdihnenji düse je bilo Marijino telo szpremenjeno i nezaj szklenjeno z düsov. Marija je sla velicsasztno v diko nebeszko. To nam szvedocsijo okolscsine, ka nega nindri niksege telovnoga osztánka — relikvije od nje, to nam tüdi szvedocsi sztára vera szv. cerkvi, stera szveti szvétek Vnebo vzetja Marijinoga.“ Zse od prvih csaszov krscsászstva, te szvétek je tak sztari, ka je ne znáno, gda sze je zacšno.

Vnebo idenje Jezusovo i vnebo vzetje Marijino szta szti stric razlocsna szta szti vu tom, ka je so Jezus z lasztne moci, Marija je pa bila po moci Bozsoj sztelom vnebesza vzéta.

Po »Cvetji« (sjm.)

Na znánje!

Vnogo gucsa, szpitavanja, premislávanja je od toga, kda bomo romali k Mariji Lankovicski.

Bomo gotovo, ali letosz ne, ár voj processije, Dr. Ivanóczy Franc tisinszki g. plebános szo za volo szlaboga zdrávja letosz ne mogocsi te velike szkrbi na szebe vzeti. Zvün toga dári na korono szo escse ne vküpdáni. Do novoga leta more preci lepa szvota nabrana biti, cse k leti májusa, ali malo poznej romanje dovršiti zselemo. Dári na korono naj sze posilajo na Tisino, ali pa k Szv. Szebestjáni.

Klekl Jozsef

plebános.

Kaj je szociáldemokracia?

Szociáldemokrátí scséjo vero vkraj szpraviti.

Pri nasih szoszedadaj na *Őszterájszkom* (to je: Ausztria, Stajarszko, Krajuszko, Korosko, Cseszko, Polszko i. t. d.) szo zdaj májusa bilé volitve za drzsávni zbor. Té volitve szo imenite bilé. Ar szo na *Őszterájszkom* zdaj ob prvim odebirali poszlance poleg nove právda, poleg stere vszaki mozski cslovek má votum, steri je 24 let vő sztar, csi rávno niksega imánja nema i nikse porcije ne placšüje. I kak szo võvdarile té volitve? Tak, ka *szo oszemdeszét i trijé szociáldemokratje odebráni za poszlance!*

V nasem országi vláda tūdi scsé naszkori tákso právdo nasztaviti, poleg stere do vszi moski meli votume. I tak szí mi iz *őszterájszke* példa zse naprej lehko návuk zemo, kak de sze poleg nove právde pri nasz godilo. Isztina, jasz to drzsim, naj vszaki mozski cslovek má votum; ar za zsoldáka vszakoga notri zemejo i steri je za to ne prilicsen, od onoga szoldacsko porcijo térjajo; i tak naj tūdi vszákomi ednákomi ednáko pravico dájo. Csi szamo tisztí májo votume, steri vecs porcije placšüjejo, to je ne ednáka právica. Ar porcijo bi szíromácje tūdi radi plácsali, naj bi szamo meli kakse imánje. Ali bojim sze, ka tá nova právda nikaj dobroga ne prinésze. *Őszterájszko* je csiszto katolisko drzsánje i tak zvesztih katolicsancov nigde ne nájdemo, kak na *Őszterájszkom*, po-

szebno na Tirolszkom, Koroskom, Krajnszkom i Stajarszkom. Pa szo na celom Őszterájszkom itak 83 szociáldemokrátov odebrali za poszlanike! Ka de sze pa té vu vogrszkom országi godilo, gde je 2 milliona luteránov, 3 millione kalavinov *i vecs kak eden million zsidovov?* I katolicsanci vogrszkoga országa szo nezveszti i razvüzdani, steri ráj verjejo zsidovom i vszakojacskim klantosom, kak szvojim nájboldsim prijátelom, dühovnim pasztérom. I tak, csi katolicsanci ne bodo vküp drzsali i ne bodo vszi vküp na verne katolicsanszke mozse dávali szvojih votumov, te dobimo eden sereg szociáldemokrátnih követov, steri do tak delali z nami, kak sze na Francoszkom godi.

Ar szociáldemokráti szo ne szamo vu recsi protivniki katolicsanszke vere, nego vu csinenji tüdi; to je: ka z recsmi glászijo, tiszto sz csiuenjom tüdi dovršijo, naj szamo na oblászt pridejo.

To nam szvetlo szvedocsi prigodba.

Na Francoszkom zse edno 7—8 let vládajo szociáldemokráti, to je: oni májo vecsino na orszácskom zbori. I tak ka sze na Francoszkom pod tov vládov godi, ono izsto sze bode godilo vu nasem országi, naj szamo szociáldemokráti na oblászt pridejo.

I ka szo napravili szociáldemokratni poszlaniki na Francoszkom? Jeli szo tákse právde nasztavili, poleg sterih delavci i máli vértovje lezsej zsvéjo i menje porcije plácsajo? Ne!! Nego *ob prvim* szo nasztavili eden zákon (právdó), sz sterim szo barate i nüne preguali iz országa, njihove cérkvi, klostre i drüga imánja szo pa poropali, na licitácii odali! I jeli miszlite, ka szo té peneze med szíromaskim lüdsztvom razdelili? Kaj pa ne! Napunili szo szí szvoje zsepe i ország je mogao eden pár millionov gori plácsati inzsenérom, fiskálisom i vcenikom za oprávne sztroske! Pa zakaj szo pregnali baráte i nüne? Jeli szo tei kaksi hüdodelniki bili? Sztanovito, da ne! Ar szo szí oni szvoje cérkvi i klostre iz dobrovolnih dárov pobozsnoga lüdsztva ino iz szvojih trüdov posztavili i szvojega imánja szo szí ne po vkanjüvanji lüdsztva szpravili, kak vnogi zsidovje i drügi tolvajje, nego szkrblivo szo delali i sparavno zsveli; i tak szo szí po vnoгих letaj lehko kaj szpravili. I toga imánja szo ne na lumparijo nücali, nego sz tem szo spitále i sole goridrzsali i jezero pa je-

zero szíromákov i betezsnikov hránili. I tak ka je bio njihov greh, za volo steroga szo mogli pregnáni biti iz szvoje lásztne domovine? To, ka szo Krisztusove návuke glászili, ka szo lüdem na pobožno, trezno i csiszto zsvilenje dobro példo i návuke dávali, ka szo grehsnike kárali, ka szo predgali, ka je Bog pravicsen szodec, pred sterim do ednok vszi neverniki, szociáldemokrátje tüdi trepetali! To je peklo szociáldemokráte, toga szo ne mogli prenásati, záto szo je pregnali iz domovine! I gda szo to vcsinili, teda je eden njihov voditeo, *Viviani* eto pravo: „Nam je tá právda ne zadoszta, mi ne delamo szamo proti klostrom, nego *proti celoj Matericérkvi*“.

I vu isztini szo naszkori edno drügo prývdo nasztavili, poleg stere szo vsze sole za „poszvetne“ sole vcsinjene; vu soli ne szme biti razpetjé ali krizs ali kaksí pobožsen kep; vu solszkih knigaj sze ne szme najti eta recs: Bog ali Jezus Krisztus; i vu soli niksi pop ali barat ali nūna neszme vcsiti. Po toj právdi szo okoli 30 jezero sol zaprli, stere szo prle klostri i verni katolicanci gordzsali i drzsánja szo niti pol krajcara ne **kostale**. I na meszto teh sol zdaj ország „poszvetne,“ to je: neverne sole posztávla, stere do országi zdaj 300 million frankov kostale i potom de vszako leto 60 millionov trbela na njé! Tak sze szociáldemokrati szkrbijo za szíromasko lüdsztvo! Ar sto drügi de placšúvao té sztrahsne sume na sole, csi ne szíromasko lüdsztvo? Ali ka pitajo szociáldemokrátje za to, csi de szíromasko lüdsztvo vkraj od gláda, naj szamo oni morejo szvoje odürjávvanje proti katolicskoj veri, proti Krisztusovmi návuki poszvedocsiti?!

Láni szo nasztavili francoszki szociáldemokrátje szvoje trétjo právdo proti katolickoj veri. *Po toj právdi je ország vkraj zeo vsze cérkvi i popovszke plácse i hizse*. Szamo to dopüsztí tá právda katolicsancom, ka csi scséjo bozso szlüzšbo meti, szlobodno szvojo prvejso cérkev od országa z árende zemejo i csi scséjo popa meti, tüdi lehko nigdasnji farof z arende zemejo za szvojega dühovnika. Na dale csi steri pop scsé szv. Meso szlüzšiti, more to szvetszkomi poglavársztvi naprej notri glásziti; i csi njemi tei dovolijo, tak szlobodno drzi bozso szlüzšbo. Pogle

vársztvo pa tá posle policáje, naj pázijo, csi bi sze v cérkvi kaj proti szvetszkaj právdi godilo.

Tak delajo szociáldemokrátje proti katolicsanszkaj veri na Francoszkom i rávno tak do delali tüdi pri nasz, naj szamo ednok na oblászt pridejo.

Tüdi na Francoszkom v Lill várasí sze je zgodilo, ka je poglavársztvo *iz edne sztárodávne imenite kapele dalo napraviti*“ na sztránjek, gde lüdje szvoje potrebsine oprávlajo. Vu nisterih várasaj szo iz odánih cérkv ostarije, kavarne i theatre napravili.

V Moglia várasí (na Talianszkom) je szociáldemokrátna drüzsba vövrsla vsze tiszte delavce, steri szo vüzemszko szpoved opravili i szvojo deco okrsztiti dáli.

V Parizi szo szociáldemokrátje osztro naprej zéli szvojega szlávnoga voditela, *Zsoré*-ja, zakaj je dopüsztó, ka je njegova mála hcsi k prvomi szv. precisicsávanji prisztópila. I on sze je komaj mogeo vözgucsati sz tem, ka je njemi ne briga za vzgojitev njegove decé, ka on to delo szvojoj zseui nehá.

1902. leta na Vüzem szo v Bologna várasí „szociáldemokrátni krszt“ szlüzsilí. Tri matere szo prisle sz szvojini novorodjenci. Matere i deca szo bila v celaj erdecsoj oprávi; ar erdecsa fáriba krv, reberijo, vmoritev zname-nüje, záto je to fáriba szociáldemokrátov. — Ob prvim szo govore drzsali, vu sterih szo grozovite blázuoli proti katoliskaj veri; potom je naprej sztopo eden szociáldemokrátni voditeo i poskropo je deco z vinom i pravo: „*Jasz te krsztim vu iméni Marksza Károla.*“ To szam zse povedao, ka je té Marksza Károl zsidov bio najprvi glasziteo szociáldemokracije.

I táksih prigodb bi znáo escse vnogo popisati, ali nescsem, ár szo szame odürne bláznosztí proti Bogi.

I tei szociáldemokracíe sze podsztopijo sz tem vkanjüvati lüdi, ka oni nikomi ne bautüjejo vere, ka je pred njimi vera „zaszebna recs!“

Ki vu izhodnih drzsánjaj zsele pred krála lice priti, on more králi dosztójni dár prineszti. Eduok je priseo iz Europe eden goszpod v Afriko vu drzsánje Abeszínija i proszo je, naj bi ga pred Menelik krála püsztíli. Dopüscseno njemi je. I on je edno jako lepo okincsano knigo neszo králi za dár i z etimi recsmi jo je priporocso králi:

„Králeszko Velicsansztvo, eto njim darujem knigo ednoga velikoga modriása, ki vu toj knigi dokázse, ka ne ga Boga.“ Na té recsi sze je Menelik grozovito razszrdo i kricsao: „Vojáki, eto knigo na ednok vrzsíte v ogen i pepeo razszejajte na stiri vetre! Toga csloveka pa tirajte vö z nasega országa! To je szramota meni, ka je eden táksi cslovek blüzi k meni priseo! Bog mi naj odpüsztí to neszrecso i szramoto!“ — Keliko modrejsi i plemenitejsi je té afrikanszki kráo od vnogih katolicsanszkih vládarov Europe, steri dopüsztijo, ka pokvárjeni lüdjé med narodom z lazsmi nevernoszt szejajo!

Szvecki poglavárje, vládarje bi duzsni bili vsze one osztro kastigati, steri proti právoj veri delajo. Ar ki vero i pobožnoszt podkápa, on podkápa tüdi králesztko i vszáko szvecko oblászt i lüdi na nepokornoszt i reberijo zapeláva.

Imeniti luteranszki miniszter, Bizmark je to pravo: „Kak bi mogocse bilo lüdem brez vervanja vu pravicsnom Bogi, brez vervanja vu vekivecsnom zsitki rédno i mirno vküp zsveti, toga jasz nikak nemrem razmeti.“ Da, toga ni eden cseden cslovek nemre razmeti. Ar brez vere ete szvet nebi bio drügo, kak razbojnikov i lüdomorcov jama!

Escse neveren Voltér etak pise: „Jasz za celi szvet nebi rad prebivao vu országi táksega krála, steri bi Boga tajio. Ar csi bi sze njemi tak vidlo, bi me gdastécs v ednom mozsari dáo vküp zmenoti. I csi bi jasz kráo bio, za celi szvet nebi posztávlao táksih lüdih za moje dvornike, steri Boga tajijo. Ar bi me gdastécs znali zagiftati.“

Tak je! I tei divji szociáldemokrátí, ki szo vszi tajivei Bogá, tei bi steli i mogli szíromaskim lüdem pomágati? Jeli do lüdje sz tem blázseni, szrecsni i zadovolni, csi njim stó vero vkraj zeme? Jeli sze eta szkuzna dolina na paradizsom preobrné, csi lüdjé vecs ne bodo vu Bogi vervali? Ne i jezerokrát ne! Ar brez vere bi z etoga szveta taki pekeo posztano! Brez vere nebi bilo vecs pokornosztí, reduzsnosztí, pravicsnosztí i lübavi na szveti; nego ládala bi nepokornoszt reberija, razvüzdanoszt, krivica, vkanjüvanje, tolvajsztvo, ropanje, odürjávvanje i lüdomorsztvo! Brez vere bi lüdje bole divji posztanoli od vszeh divjih sztvárih!

Sz—cs.

Vu nevarnoszti.

— Poveszt. —

Sztara je malo csüdno na na njo gledala, stela je sze csemerno na njo obregnoti, nego li szije i nacsizmiszlila; zdaj jo zse tak zlehka ne püsztiz rok, pa je djala:

„Dete, dete, ka szimiszlite od mene? Po teh malih vulicah szipot prekrative, vesaszinazaj prideve na velkopot. Ve jesz razmim vaso bojazlivoszt, ar szte vi z cela neznano dete z vesznice, zato vam odpüsztim, ka szte me z tem pitanjom zbantüvali. Gledajte, ka je mene za isztinogoszpa M-ojca po vasz poszlala, vam povem, ka je vam pizsala, ar je meni tisztopiszmo tüdi dala csteti.“ Pa njoj je szkoro od recsi do recsi pripovedavala to pizsmo tak, ka jo je na szlednje Ana escese za odpüsztjenje proszila pa je sla z njov dale.

Pred njime je eden policaj so, sztara ga je vesaszizapazila. Zse je blüzi bila z Anov pri cili; zdaj bi njoj policaj neprilicsen bio, zato hitro dene:

„Ej, ka mi je tü doliszpadnolo? Pomagajte mi, goszpodicsina, iszkati.“

Sztara je tak delala, kak esi bi jako iszkala kaj, liki kda je policaj v blizsnjo vulico odiseo, te je djala:

„Velke vrednoscese je tak ne bilo, kaj stes je bilo, hodive dale.“

Escese ednok sze je razglednola na vsze kraje — policajszki leidinand je za ednimi vratami bio szkriti — nikoga je ne vidla; zrak je esiszti, szije miszlila.

„Edno minuto, goszpodicsina!“ pa je szvojo roko vu Anino zaplela, zdrügov je pa mocsno potegnola zvonca drot pri dveraj.

„Ka pa je, ve pa tü znam li ne sztanüjete?“ z kriknola je Ana pa je cukala szvojo roko vö od sztarine.

„Nikaj, nikaj goszpodiesina, szamo sze ne zburkajte tū moj brat sztanūje, njemi mam nikaj povedati.“

„To je ne isztina! Pūszlīte me! Jesz ne idem notri!“

„Pa bos sla!“ zaskripala je sztara z zobmi od csemera.

Sztopaji szo sze csūli od znotra, dveri szo sze odrple.

„Notri!“ je zaskripala escse ednok sztara, stera je Anino roko kak z klescsami drzsala.

„Ne, ne bom sla, vi lazslivka, pa csi na meszti morem mreti, pa ne bom sla.“

„To ti zse pokazsemo, csi bos sla! Fritz, zgrabi jo!“

Policajszki leidinand je zadoszta csūo pa vido. Par korakov, pa je pred njimi sztao z revolvov v roki.

„Vi szte vlovleni, ne genite sze z meszta!“ Pa je z fūcskao z szlūzbenov fūcskov; dva policaja szta vcsaszī pribezsala pa szta sla na njegovo zapoved notri vu hizso, dokecs je eden tretji toj babi pa njenomi Fritzī verige na roke vrgeo. Ana je pa omedlela od velikoga sztraha ino vkūpszpadnola.

Na leidinandovo fūcskanje je tūdi grofica dala natirati konje pa je hitro bila na meszti z szvojjim szinom, je vōszkocsila z kocsūhe rekocsa: „Kde je to dete?“

„Resena je, tū lezsi na tli, ar je omedlela“, je djao te leidinand.

Grofica jo je dala na szvoja kola odneszti ino je povedala leidinandī, ka de sze ona za njo szkrbela.

„Pod njihovov obrambov, miloszttivna grofica, je na dobrom meszti“, je odgovoro leidinand, pa z tem sze je grofica odpelala.

Policajje szo prehodili i preiszkali celo hizso, pa szo celo trumo zapelivcov neznanih deklet vkūpszpolovili.

Naisli szo pri njih tūdi vnogo krivih stemplnov pa podpiszkov imenite goszpode ino plebanusov, pa z tem szo delali ona pizma, z sterimi szo vcsznicske deklee gori v B. na pot pokvarjenoszti naratali; ar stera je ednok v to hizso notri prisla, ona sze vecs ne odszlobodila

Nego nihajmo to meszto pokvarjenoszti pa hodimo naso Ano gledat. Ona sze je pomali pomogla pri toj miloszttivnoj grofici ino je vu njeno szlūzsbo sztopila pa kda sze je stela goszpi zahvaliti za njeno dobroto, njoj

je ona djala : „Dete moje, ne meni, bl. D. Mariji mas to zahvaliti, ona te je resila, kda szii sze va njemo obrambo preporacsala.“

Tak dalecs je dogodba, stero szam z isztinszke nemske dogodbe popiszao, z ednih nemskih novin. Po velikih mesztah sze to jezerokrát zgodi vu leti, szamo ka je konec navadno ne tak lepi, kak vu toj poveszti, nego jákójáko zsalszten. Zato csi dekle szlúzsit idejo, prle kak sze pogajajo, zse naj proszijo tenacs szvojega szpovednika, na pot pa naj szame nikdar ne idejo, eli pa pri najprvom policajsztvi sze prle oglaszijo, kak szo z onimi gucsale, kama szo sze pogodile. — Bog pa Marija njim te zse pomore, csi szo dobroga nakanenja.

(bi.)

Remuzat Ana Magdelena.

Na dalocseni den, na den darūvanja k Szrci bozsemi szo mesztancsarje vszi vkūp prisli, vūpanje je oblādalo sztráh, i Marseille-ja katolicanci szo sze vu szvojem vūpanji. ne vkanili. Da csi je glih vnozsinu lūdih vkūpprislo, ne sze je kak navadno pomor razsiro, nego vszickdár je pomenjkávao i na szlednje gorhenjao. Vszi szo za csūdno dogodbo to szpoznali i vu moci dobroga Jezusoga szrca vervali.

Kda je G. Bog l. 1722. za volo novovcsinjenih grehov znova pohodo Marseille-joncsare szpomorom, tak szo sze ga resili, ka szo pa tanácsi Magdaleninom oblūbo vcsinoli, ka bodo vszako leto na den Szrca Jezusovoga k szpovedi i precsiscsávanji prihájali i za cérkev dár prineszéjo, za zdaj pa devetdnévno pobožnoszt oprávjio na csészt Szrci Jezusomi. I glédajte, komaj sze zvrši pobožnoszt, preminé pomor i obsinszki zdrávja sztán sze na meszto posztávi.

Iz toga vidimo, kak globoko korenjé je pūsztilo csesztenje Szrca Jezusovoga v Marseille-i i vsze to po gorécsnoszti Magdaleninom. Po zgledi marseilleszkoga pūspeka szo drūgi francozki cerkveni vladárje szvoje pūspekije tūdi tomi bozsemi Szrci zacséli zrácsati i po navsdū-

senom preporácsanji te pobožsne nūne sze je bratovcsina tūdi od dnéva do dvéva vszikhár bole sirila i pomali je prek franzozke meje sztopila i razzsirila sze je escse na Izhodnom i vu Ameriki.

Iszlina, ne sze je toga vcsakala, ali znati je mogla, ka sze tá pobožsnoszt pomali po celom szveti razzsiri i potrdi od szv. matere cerkve. Da vcsaszi po njénoj szmrli szo XIII. Klement pápa za celo szv. matercérkev naprej szpizsali obszlűzsávanje szvétka Szrca Jezusovoga, dűhovniske molitvi i szv. meso, ka je dugo ne bilo dovoljeno.

Na prosnjo francozkih pűspekov szo IX. Pius pápa l. 1856. aug. 23-ga Szra Jezusovoga szvétek v rimszkih obredov kniga szpelali, to je, ka sze návadno bo obhajao vu vszakoju cėrkvi, ne szamo prosztovolno, kde ga scsėjo poszvetiti i XIII. Leo szo Szrcá Jezusovoga Szvétek za *prvovrszten znotrásnji szvétek* posztavili. Znotrásnji szvétek sze právi, ár sze znotraj vu cėrkvi po dűhovnikaj more oprávlati i lűdsztvo je escse ne duzsno pod grehom to meso poszlűsati i dela szlűzsbenoga sze ogibati. Ali zacsinja sze tá lepa naváda zse po vnogih krájah, med nasimi szlovenci tūdi. Bog daj, kabi sze escse vszi vcsakali, ka bi szrca Jezusovoga prvovrszten znotrásnji szvétek, za zvűnesnjega bio posztávleni. I ka szmo tak, dalecs prisli, ka sze teliko zse csini na csészť tomi drágomi szrci, po zacsetnici bl. Marjeti Alacoque, nájbole Remuzat Ani Magdaleni mámo zahvaliti.

(Dale.)

Klekl Jozsef.

Zsivljenje i vcsenje nasega Goszpodna Jezusa Krisztusa.

7.

Od bogáca i Lázara.

Bio niki bogat cslovek, ki sze je oblácso vu skarlat i kment i vszaki dén sze je szvetlo goszlio. Bio je pa niki szíromák z iménom Lázár, ki je pun mozolov lezsao pred dverami bogáca, zselo sze je naszítiti z drtinjom, stero je kapalo z sztola toga bogáca i niscse njemi je ne dao; csi szo glih to vszi domácsi vidili, szamo pszi szo lizali mozole njegove. Zgodilo sze pa, ka je mro te szíromák i neseni je od angelov vu krilo Ábrahámovo; mro je pa i bogátec i vu pekel je zakopan. Vu sztrასni mokah zdigne ocsi te bogatec i vido je ozdálécs Ábraháma i Lázara vu krili njegovoj. Kricsao je k Ábrahámi govorécsi: Ocsa, Ábrahám szmiluj sze nad menom i posli Lázara, naj namocsi vu vodo prszt szvoj i raszhladi jezik moj, ár sze mantram vu etom plaméni. Veli pa Ábrahám: szinek szpomeni sze, ka szí ti vzeo dobra vu tvojem zshivlenji, Lázár pa hūda, zdaj sze on veszeli, ti pa mantrás. Zvūn toga med nami i vami je velka dalecsina, da, ki scséjo od etec k vam prekídti, nemorejo, niti od tisztec k nam prek pridti nemrejo. Znova právi bogátec: Ocsa moj posli Lázara vu hizso ocsé mojega, ár petéro rodbine mam, naj on njé opomina, ka oni nebi tūdi vu eto nevolno meszto prisli. Ábrahám njemi pa odgovori: Májo Moyzesa i proroke (pope) naj njé poszlūhsajo. Veli pa te bogátec: ne tak ocsa, nego csi de sto od mrtvih so k njim, zagvūsno do pokoro csinili. Ali Ábrahám je pravo: Csi Moyzesa i proroke ne poszlūhnejo, niti onomi nedo vervali, ki z mrtvih gorisztáne.

8.

Farizeus i publikánus.

Onim pa, ki szo szebé zvisávali i za pravicsne stimali, drüge szo pa zametávali je Jezus eto priliko pravo:

Dvá csloveka szta sla gori molit vu cérkev: eden farizeus drügi pa publikánus.

Farizeus je etak molo vu szebi: Bog! hválo ti dájem, ka szem ne, liki drügi lüdjé, hamicsen, zgrablivi, praznūvajocsi, kak i ete publikánus. Posztim sze dvakrat vu tjédni i deszetino dávam z vszega, ka ládam.

Publikánus pa ozdalecs sztojécsi vu poniznoszti je nancs ocsi ne vüpaó na nébo privzdignoti, nego na prszah sze kucsécsi právi: Bog szmiluj sze meni gresniki.

Právi pa Jézus: Velim vám, ka sze je publikánus bole szpravicsani povrno vu szvojo hizso liki farizeus; ár vszaki ki szebé zviszi, sze ponizi, ino ki szezé ponizi, on sze zviszi.

9.

Jezus dober pasztér.

Gda szo farizeusje ne steli porazmeli Jezusove kárajocse recsi, stere je pravo od onih vucsitelov, ki vcsijo rezi poszlanja, kaksi szo bili i farizeusje, záto je eto priliko pravo:

Jaz szem dober pasztér. Dober pasztér düso szvojo dá za ovce szvoje; nájemnik pa, ki szamo za lon paszé ovcé, vidivsi pridocsega vuká odsztávi ovcé, odbezsi: i vuk vneszé i razplodi ovcé. Jaz szem dober pasztér i poznam moje i moje ovce mené poznajo: kak mené pozna Ocsa i jaz poznam Ocsó i zsvilenje moje polozsim za ovce moje. I drüge ovcé mam, stere szo ne z té ovcárnice; i one morem eszi pripelati i recs mojo bodo poszlūsale: i bode edna ovcárnica i eden pasztér.

Záto lübi mené Ocsa, ár jaz dolidenem düso mojo, naj jo pá gorivzemem. Niscse je ne vzeme od méne, nego jaz od szébe njo dolidenem; ár mam oblászt njo dolid-

djáti i páli gorivzéti. Eto zapoved szem vzeo od mojega Ocsé. Ovce moje glász moj poszlūsajo, jaz poznám njé i one naszledūjejo mené. Jaz njim dam zsitek vekivecsni i ne preidejo i nisce je neodtrgne z mojih rok.

Péti tal.

Jezusovo prorokūvanje i zgodovine pred trplenjon.

1.

Preobrázovanje Goszpodново.

Vzemi Jezus z szebom Petra, Jakoba i Jánosa gori je so na breg molit. I gda bi molo, premenolo sze lice njegovo, szveto sze obráz njegov liki szunce, gvant njegov je pa beli grátao, liki szneg. I ovo szkázala szta sze Moyzes i Eliás vu nebeszkoi diki pogucsávajocsiva z njim. Na Petra i tivárise njegove sze je pa szen zgrabo i gda szo sze predramili, vidli szo diko i dvá mozsáka tam sztojécsiva. Gda szta teva odhájala právi Peter Jézusi: Goszpodne dobro je nam eti biti; napravmo eti tri satori, tebi ednoga, Moyzesi ednoga i Eliási ednoga neznajocsi ka gucsi. Gda je pa Jezus gucsao, eden szvetli oblák je obszéncao njé, iz obláka szo sze glászile recsi: eto je moj Szin lübléni, njega poszlūsajte. Stero da bi csüli vucsenicje na obráz szvoj szo szpadnoli i zbojali szo sze jáko. Prisztopivsi pa k njim Jezus zbūdo je njé zapovedávajocsi: nikomi ne povejte to videnje, dokees Szin cslovecsi od mrtvih gori ne sztáne.

2.

Jezus naprejpove szvoje trpljenje i gorisztanjenje.

Jezus je zse na poti bio vu Jeruzsálem, k szebi je zézvao ti dvanájszet vucsenikov i zácsao njim je gucsati od onih, stera na njega pridejo. Pravo njim je: ovo gori idemo vu Jeruzsálem i Szin cslovecsi sze odá popovszkin

poglaváran i pizmoznancan, oszodijo ga na szmrt, dájo ga pogauan na ospotanje, poplúvanje, zbicsúvanje ino na szmrt, ali na dén trétji gorisztáne.

Zaisztino velim vam, ka vi, ki szte mené naszledúvali vu novoporodjenji, gda bode szedo Szin eslovecsi na sztoczi szvoje dike i vi bodete szedeli, na dvanájszet sztocau i szodili dvanájszetero Izraelszkilh národov.

Zaisztino, zaisztino velim vam, csi psenicšno zrno ne szpádne vu zemlo ino ne zagnili, ono szamo oszláne, csi pa zagnili vnogo pova prineszé. Ki lúbi szvoje zsvilenje, pogúbi nje; ki odúrjava szvoje zsvilenje na etom szveti, zdrzsi njé na zsitek vekivecsni. Csi sto meni szlúzsi, mené naj naszledúje; i gde szem jaz, tam bode i moj szluga. Csi sto meni szlúzsi, onoga zviszi moj Ocsa vu ono diko, stero mo jaz meo po mojoj szmr.i. Zdaj csi szí premiszlim, kak malo do sze szkrbeli lúdjé, naj bi szí haszek vzéli z száda moje szmrti, sze zburka moja dúsa. Ka bi pravo? Ocsa odszlobodi me od ete vöre. Ali ve szam ráv-nok za volo ete vöre priseo na zemlo. Szamo to mo tak pravo: Ocsa odicsi imé tvoje; naj sze szpuni nad menom tvoja vola. I csúo sze je glász z nebész: Odicsó szam zse i znova njé odicsim. Lúsztvo pa tam sztojécse szlisavse eta pravilo je, ka grmi. Drúgi szo pa pravili: angel je gucsao. Jezus je pa pravo: ne je té glász za mojo volo vcsinjeni, nego za vaso volo. Zdaj je szodba etoga szveta: zdaj bode vövrzseni poglavnik etoga szveta. I jaz csi sze zviszim od zémlé, vsze k szebi potégnem. Eta je pravo, naj bi szvoje na krizs razpnenje naprejovedao.

3.

Maria namázse Krisztusove nogé.

Sészť dnévov pred vúzmon, gda sze je mogeo gorialdúvati, je so Jezus vu Bethánio, gde je Lázar prebivao, koga je on od mrtvih zbúdo. Pripravili szo njemi tam vcsérjo pri hizsi gobavoga Simona i Mártha je dvorila. Lázar je túde med tam szedécsimi nazocsni bio. Vzéla je pa Mártha eden fúnt dráge nardusz maszti i namázala je z uvov Jezusa nogé i njé je briszala z vlaszmi szvojimi i

napunila sze je z dihétom mazala cela hizsa. Vidivsi pa to eden z vucsenikov Judas Iskarioth, ki ga je steo odati, právi: Zaka je ne odáno to mazalo za triszto szodov i dáno med szíromáke. Pravo je pa to, ne ka bi sze njemi szíromáki milili, nego ár je on tovaj bio i pri njem je bila mosnja, vu stero szo darúvali. Jezus je pa pravo: Vu miri nihájte to zsenzsko. Ona je dobro csinila. Szíromáke bodete vszigdár meli i z njimi lahko dobra csiníte, mené pa nete vszigdár meli. Namázala je ona moje telo na pokopanje. Zaisztino velim vam: gdekoli bode sze glászo ete evangelium po celom szveti, glászilo bode sze i to, ka je ona z menom csinila.

4.

Jezus ide vu Jeruzsálem.

Gda bi sze Jezus z szvojimi vucsenikami k Belfagi priblizsávo poleg olivetszkoga brega je dvá vucsenika naprejposzlao govorécsi: idta vu blizsánjo vész i nájdetá tam szomára privézanoga z zserbétom, odvézsta je i pripelajte njé k meni.

Vsze to sze je pa zgodilo, naj bi sze szpunilo prorokúvanje Izaiás proroka: Povejte heséri Sionszkój: ovo kral tvoj pride k tebi krotko szedécsi na szomári, na bremen noszécsega zserbéti. Vucsenika szta odhájala i vcsinola, kak njima je Jezus zapovedao. Pripelala szta szomára i zserbé, prsztrla szta gvant szvoj na zserbé i na njé szta poszádila Jezusa. Vnozszina pa na pot presztéra gvant szvoj, drügi szo pa veke szekali i na pot metali i z velkim glászom kricsali; Hozszanna szini Dávidovomi, blázseni ki pride vu iméni Goszpodna, hozszanna na vizsini!

Farizeusje pa. ki szo med lüsztvon bili, k Jezusi prisztopivsi právijo: Mester pokáraj vucsenike szvoje, naj tiho bodejo. Jezus njim je pa odgavoro: Zaka bi to csino? csi do teh mucsali, kaménje bode kricsalo.

5.

Jezus vu církvi.

I notriidocsi Jezus vu církev pregnao je odnet odá-

vajocse i kúpivajocse govorécsi njim: pizano je: hizsa moja je hizsa molitvi, vi szte pa njo vesinoli za jamo razbojnikov.

6.

Szlednja vecsérja.

Pred vüzenszkih szvétkah pa znajocsi Jezus, ka je prisla vöra njegová, gda sze z etoga szvetá k Ocsi nazáj-povrné i da je lübo szvoje do konca i zdaj njim je steo szvojo lübézen vöszkázati. Odposzlaó je záto Petra i Jánosa, naj bi pripravila vüzenszkoga ágneca, steroga z njimi navküp scsé potrositi. Njidva szta pa szpitávala: gde scsés, naj ga pripravimo. On pa právi: ovo kak bodeta notrisla vu város, szrécsa sze z vama eden vrcs vodé noszécsi cslovek, idta za njim vu hizso, v stero bode on notriso i pravte goszpodári te hizse: Vucsitel ti veli: gde je meszto, vu sterom bi z vucsenikmi mojimi potroso vüzenszkoga ágneca? I on vama pokázse edno velko hizso goripresztreto, tam ga pripravte. Odhájajocsiva najsla szta, kak njima je bilo povedano i pripravila szta vüzenszkoga ágneca.

Gda je prisla vöra, doli szí je szeo Jezus i z njim dvanájszet apostolov. I veli njim Jezus: Z zselenjon szam zselo potrositi z vami ete vüzem prvlé, liki bi mogeo trpeti. Ár velim vám: ka od eti mao ne bom jo vecs z njega, dokecs sze ne szpuni znaménje vu králesztvi bozsem.

Med vecsérjov pa vzemsi Jezus krüh blagoszlovo, vlomo i dao ga je apostolom govorécsi: Vzemte i jejte, eto je moje telo. I vzemsi pehér i hválodávsi dao ga je njim govorécsi: Pite z toga vszi, ár je to moja krv, novoga zákona, stera sze za vnoge prelejé na odpüscsenje grehov. Ár velim vam, ka ne bom pio z trsza do onoga dnéva, gda mo z onoga novoga z vami pio vu králesztvi Ocsé mojega.

Zdaj gorisztáne Jezus od sztola, dolidene szvojo opravo, vzeme briszacso i opáse sze z njov. Potom vlejí vodo vu mujvaonico i zácsao je prati nogé szvojih vucsenikov i briszati z briszácsov, z sterov je bio opászani. Gda bi pa k Petri priseo, právi njemi on: Goszpodne ti bos meni nogé prao? Veli njemi Jezus: ka zdaj jez csi-

nim, to zdaj ti ne razmis, ali porazmis zse szledi. Peter pa znova právi: Ne, moje nogé ne bos prao. Jezus pa odgovori: csi te ne operém, ne bos meo tála z menom. Veli pa Peter: tak ne szamo nogé, nego operi roké i glavo mojo. Právi njemi Jezus: ki je opráni (vu krszti ali pa vu pokore szvesztvi) njemi je drügo ne potrebno, naj bi sze njemi szamo nogé oprale i szplóh csiszti bode. I vi szte csiszti, ali ne vszi. Ár je znao, sto je, ki ga odá, záto je pravo: ne szte vszi csiszti.

Gda je oprao nogé njihove i goriobleko szvoj gvaut, doliszedécsi právi njim: znáte, ka szem vam vesino? Vi mené za Vucsitela i Goszpoda imenüjete; csi szam tak jaz, kak Goszpod i Vucsitel oprao vase nogé i vi szte duzsni edendrügomi nogé oprati; to je pozadnjeso szlüzszbo eden-drügomi vesiniti. Példo szem vam dao, naj kak szem jaz vesino, i vi bi tak csinili. Zaisztino, zaisztino velim vám, ne je szluga véksi od goszpoda szvojega, niti poszlanik od onoga, ki je poszlaó njega. Eta znajocsi, blázseni bode, csi je csiníte.

7.

Jezus naprejpove, ka ga Judás odá.

Jezus nazvejszti vucsenikan, da sze priblizsáva vremen, vu sterom sze szpunijo recsi szv. piszma: Ki jej krüh z menom, zdigne peto proti meni. Zse zdaj vam to povem, prlé kak bi sze zgodilo, naj bi te, gda sze szpuni, vervali, ka szan jaz Szin bozsi, ki jedino zná pridocsa i pozna escse i nájszkritesa mislenja. Zaisztino, zaisztino velim vam: ki goriprime onoga, koga jaz posilam, on mené goriprime; ki pa mené goriprime, onoga goriprime, ki je mené poszlaó, ár szva Ocsa i jaz edniva.

Eta govorécsi Jezus sztrszno sze je vu düsi ino pravi: Zaisztino, zaisztino velim vám, eden z vász mené odá. Na endrügoga sze zglédnejo vucsenicje premislávajocsi od koga sze to právi.

Bio je pa eden med vucsenikami, koga je Jezus posebno lübo, ki je i zdaj poleg njega szedécsi na krilo njegovo bio nagnjeni. Tomi je kivao Simon Peter zvedá-

vajocsi, sto je on, od koga sze to guesi? I on vucsenik k Jezusi sze blizse nagnovsi od njega szpitáva: Goszpodne! steri je on? Odgovori Jezus: On komi jaz namocseni krüh ponüdim. I namocsivsi krüh pontüdo ga Judás Iskarióthi. I po tom falati je vu njega sztopo düh necsiszti. Veli njemi Jezus: ka scsés vcsiniti, vcsini hitro. Med tam szedécsimi je pa niscse ne znao, zaka njemi je to pravo. Nisterni szo miszlili, ka da je pri Judási mosnja bila, njemi je z tém steo praviti: Poküpi na szvétke potrebna. Judás pa pozsrécsi falat, odhájao je. Nocs je bila.

Po Judásovom odhájanji pa právi Jezus: Zdaj sze odicsi Szin cslovecsi i Bog sze odicsi vu njem. Escse edno malo szan z vami. Iszkali bodete mene, ali kak szata zsidovam pravo: koma zdaj jaz idem, vi tá priti zdaj nemrete. Novo zapovid vam dam: naj bi lübili edendrügoga; kak szan jaz lübo vász, tak sze i vi lübte. Z toga vasz vszi szpoznajo, ka szte moji vucsenicje, csi te lubézen meli do endrügoga. Právi pa njemi Peter: Goszpodne koma ides? Odgovori Jezus: koma jaz idem, tá me ti zdaj nemres naszledüvati, ali szledi za menom prides. Veli Peter: Zaka te nebi mogeo naszledüvati. Zsivlenje moje polozsim za tébe. Odgovori Jezus: Zsivlenje bi dao za méne? Zaisztino, zaisztino velim tebi: Prvo kák bi kokot szpevao, trikrát zatajis mené.

Drobizs. — Glászi.

Szrca Jezusovoga den szo lepo poszvetili v nasoj krajini, kde kolicskaj malo poznajo to najbolse Szrce.

Na Tisini szo vreli mozsi i mladenci celo nocs pred szvetkom pod voditelsztvom pr. g. kaplana Lenarsics Imrija molili i razveszeljávali v oltárszkom szvesztvi szkrito bozse Szrce sz pobozsnimi molitvami i peszmami, pri bozsem sztoli jih sze pa brez racsuna zdrüzsilo sz lüblenim zvelicsitelom, naj sztem precsiscsávanjom razzsaljeno Szrce pomirijo za ono szlabo vero mlacsnih krscsenikov, ki sze lüblénoga Jezusa ogiblejo.

Veszelo znamenje, ka szo ne szamo zszenszke, nego i mozski sziomaskesega, prilicsnesega sztána zdrüzseno bili pri szv. obhajili. Veszéli napredek. Le dale tak.

Pri Szv. Szebestjáni je tüdi natlácsena cerkev bila sz Jezusovo Szrcé lübécsim lüdsztvom, stero je do szrca genjeno i szkuzécs opravilo po szv. mesi pomirilno krizsno pot, stera sze nájde v knizsici od oltárszkoga szvesztva. Szpoved i precsiscsavanje je do poldnéva trpelo, szamo mozskov bi malo vecs moglo biti pri njem.

Majláth püspek Erdélyszki, szo ne dugo vu szvojoj okrozsnci naszledüvajocsa na znanje dali :

„Vu erdélyszkoj püspekiji navadna próscsenja mo esce eden csasz trpeli, nego na obszlüzsavanja etih

szvetkov gledocs pod jakosztjov szvete bogavnoszti tak za dühovnike, kak za verno lüdsztvo eta szigurno zapovemo tak, ka csi vu blizsnjih petih letah v pamet vmememo, ka krivice etih szvétkov henjale ne bodo, csi proscsenja cerkvena szvoj sztarinszki, posteni glasz ne dobijo nazaj, csi nase lüdsztvo ete velike szvetke meszto pobožnoszti na szpacsne veszelice obracsalo bode: za pét let vu celoj nasoj püspekiji navadna proscsenja prepovemo obszlüzsavati.“

Nevem, ka szí miszlite na eto lübi estevci, nego jesz szí tak miszlim, ka ne bi skodilo prinasz tüdi takse osztrorse, ar nase lüdsztvo vu vnogih mesztah ravno tak dela, kak je eti popiszano: Najvekse szvetke ravno najvecs zsaloszti szrce bozse ino szí vu dnevaj zvelicsanja szpravla najvecs kastigo bozso. (bi).

Kelko je kostalo preganjanje szv. matercerkve na francuszkom? To szmo zse ednok pizsali, ka szo na hizse i zidine zodane 3 million frankov goriplacsali zse pri licitacijah na sztroske i pri vküppisanji ete vrednoszti. Ždaj je pa escse 676 jezero frankov potrebno na tozsbę, stere je drzsáva zgübila proti dühovnikom, 1 milliona pa 700 jezero frankov na policaje i zsandare, steri szo delo meli okoli licitacij, 645 jezero frankov za vojake, ki szo bili vöposzlani cerkve odpirat, kde sze je lüdsztvo prepisüvanji cerkvenoga imanja proti posztavlalo pa escse 2 millioni pa 514.159 frankov na razlicsne drüge sztroske. Vsze vküper eno 6 million frankov, okoli 3 miilion rajnskov zdaj francuszko lüdsztvo gorplacsa na to norijo z szvojega zsepa pa de zdaj te bole blazseno, ar de njemi z tem dacsá veksa pa k tomi, csi de stelo k mesi hoditi, predgo poszlühsati ino szvesztva pohajati, de moglo csiszto z szvojega zsepa dühovnike hraniti. Da njemi pa szkoro tak trbej, ar kaksí je narod, taksí szo njegoví voditelje pa nikaj ne hüsi. (bi).

V Ameriko idejo nasi lüdje szebi zemelszko szrecso iszkat pa vnogi, kda ta pridejo z csiszta pozabijü düsevne szvoje potrebsine. 24 million lüdh katolicsanszkih je vu zadnjih 30—50 letih od nasz (z Europe) v Ameriko odislo pa jih zdaj li nega vecs, kak 13 million. Dühovnikov je 16 jezero, far 13 jezero, solarov po katolicsanszkih solah szkoro poldruga milliona. Szírotisnic majo katolicsanci

255. Püspekov je vsze vküp 106, szvetszkih dühovnikov 11 jezero vise, redovnikov 4000 vise. Kak sze z toga vidi, ki szo za koj, oni sze tam szkrbijo za szvojo ino szí delajo cerkvi, sole ino fare, ki szo pa mlacsni eti doma, oni pa tam z cela zapüsztijó vsze.

Po morszkih otokaj, steri tüdi k tem drzsavam szlísijo, je esese 8 million katolicsancov zvün vise popiszaníh, v kanadi (szeverna Amerika) pa v Kuba otoki vküper tüdi je 4 million, szamo ka med temi eti od nasz jako malo tak, ka ete ne moremo racsunati, kda od zgübe nasega lüdsztva gucsino.

Szo ki sze z tem zmesajo, ka po nepoznanih mesztah vidijo cerkve katolicsanszkim szpodobne ino bozso szlüzsbo ravno takso, esi li ka je luteranszka, nego ki sze je eti domé dobro navcsó katekizmus, njega kaj taksega ne zapela pa bozsni prijatli tüdi ne tak lehko. Sztarisje! Katekizmus v turbo vasoj deci za celo zsvílenje, ne v kot z njim, kda vam z sole dete vöosztane pa ne drügomi deteli vu roke. Par krajcarov za novoga, vasz ne vmori pa sze vnogo düs z tem resi. (bi.)

Dári na szebestjanszko cerkev.

Na podobo szv. Szebestjana.

Z róznych krájov:

Kellner Franc z Vanecs	1 —
Székely János z Ottovec	1 —
Szolar Roza z Krizsavec	1 —
Trojicski romarje	4 —
Ficko Mihály z S.-Bethlehema	10 —
Dravec Alojzija	2 —
N. N. z Kovacovec	1 —
Szukies Judita z Krizsavec	1 —
Balazsic Jozsef z Márkisavec	— 60
Antalics Ivan	— 40
Küzma Ana z Bogojine	— 70
Janzsa Jozsef z S.-Bethleh.	10 —
Proszecska procesija	3 68
Zsilavec Miklos z Siklósa	4 —
Trstenjak Stevan z Gorice	1 —
V sparavci marciusa	7 16
" aprila	8 22
" májusa	6 17
" junija	7 79
Od prtá k rantam je osztalo	8 18
Vküp	78 90

Z Bodonec 11 90

Racsun.

A) Dohodki.

Z Pecsarovec	86 30
Z Dankovec	20 30
Z Macskovec	14 20
Z Poznanovec	11 —
Z Salamenec	38 40
Z Brezovec	2 80
Z Proszecske Vészi	59 74
Z Bodonec	11 90
Z Raznih krájov	78 90
Vküp	323 54

B) Potroski.

Za podobo Rifesser Jozsefi 200 —
Dv posvecsnjeka pred podobo 44 —

Na zseleznici 6 —
Od zseleznice domoszprvanje
i gori posztvanje podobe 16 —
Za korinogrmovje k crkvi 28 —
Vküp 294 —

Na ponvanje oltra velikoga
osztne 29 54

Na podobo skapulerszke Device Marije.

Z Pecsarovec:

Szupi Jozsef	2 —
Szupi Treza	1 —
Szupi Marija	1 —
Szupi Zszsa	1 —
Fekonja Viktora zsen	1 —
Fekonja Kata	— 80
Serga Treza	1 —
Serga Lujza	— 60
Serga Kata	1 —
Broder Otilija	1 —
Broder Francek	— 60
Kpln Kata	1 —
Horvat Margeta	1 —
Horvat Ana	1 —
Celec Marija	1 —
Gomboc Ana	— 50
Zsks Zsuzsanna	— 50
Zelko Eva	— 50
Kutosa Marija	— 50
Gomboc Otilija	— 50
Gomboc Ivan	1 —
Panker Marija	1 —
Serga Otilija	1 —
Serga Marija	1 —
Serga Ana	1 —
Krnjec Otilija	1 —
Gombosi Ana	1 —
Rituper Kata	1 —
Grah Rozalija	1 —
Grah Marija	1 —

Grah Ana	1 —	Császár Karolina	1 —
Rituper Treza	— 50	Szupi Aná	1 —
Horvat Francisks	— 50	Panker Otilija	1 —
Talijan Marija	1 —	Janzsa Rozalija	1 —
Gomboc Terezija	1 —	Jerjék Ana	1 20
Horvat Julia	— 40	Panker Treza	1 20
Szupi Julia	— 40	Komin Treza	1 —
Horvat Marija	1 —	Zsilavec Treza	1 —
Jerjék Rozálja	1 —	Zsöks Treza	1 —
Bankov Lena	1 —	Zsöks Marija	1 —

(Dale).

Ki scsé med Amerikanszkimi szloveni Marijin liszt dáblati, naj sze obrné sz recsjov ali sz pizmom k Dravec Alojziji mladenci v **South Bethlehem Penna. 214. second str.** i naj pri njem doliplácsa 65 centov, 60 za liszt, 5 za penez premenjavanje.

Klekl Jozsef,
plebános.

